

III. osnovna šola Celje

Glasbena izobraženost mladih v Celju

Avtorici:

Iza HERMAN, 8.c

Anja KRAGOLNIK, 8.c

Mentorica:

Špela LIPUŠ, prof. gl. vzg.

Mestna občina Celje, Mladi za Celje
Celje, 2000

Glasbena izobraženost mladih v Celju

Avtorici:

Iza Herman, Anja Kragolnik

Mentorica:

Ga. Špela Lipuš (prof. gl. vzg.)

Mestna občina Celje, Mladi za Celje, 2007

KAZALO

1	POVZETEK	4
2	UVOD.....	5
2.1	OPREDELITEV RAZISKOVALNEGA PROBLEMA	5
2.2	HIPOTEZE RAZISKOVALNE NALOGE	5
2.3	RAZISKOVALNE METODE	7
3	OSREDNJI DEL RAZISKOVALNI NALOGE	8
3.1	POTEK RAZISKOVALNEGA DELA	8
3.2	PREDSTAVITEV REZULTATOV	9
3.2.1	TEORETIČNI DEL RAZISKOVANJA	9
3.2.1.1	GLASBENE ŠOLE	9
3.2.2	PRAKTIČNI DEL RAZISKOVALNE NALOGE	14
	PRIMERJAVA REZULTATOV ANKET MED SLOVENIJO IN ČEŠKO	24
4	ZAKLJUČEK.....	34
5	VIRI IN LITERATURA	35
6	PRILOGE	36
6.1	ANKETNI VPRAŠALNIK	36
	A. ANKETNI VPRAŠALNIK V SLOVENSKEM JEZIKU.....	36
	B. ANKETNI VPRAŠALNIK V ČEŠKEM JEZIKU.....	38
6.2	INTERVJU	41
	SLIKOVNO GRADIVO:	
	Slika 1: Srednja glasbena in baletna šola v Ljubljani.....	12
	Slika 2: Akademija za glasbo v Ljubljani.....	13

1 POVZETEK

Dandanes nas glasba spremlja že na vsakem koraku in težko se je znebimo, pa tudi če se je hočemo. Imava jo zelo radi, zato sva tudi izbrali raziskovalno nalogo s področja glasbe. Ker se nama je naslov Glasbena izobraženost mladih v Celju zdel primeren in ga nisva še nikjer zasledili, sva se odločili, da narediva raziskovalno nalogo na to temo.

Najino raziskovanje je potekalo najprej v knjižnici, kjer pa sva kmalu ugotovili, da so podatki preveč izčrpni in nama ne bodo prišli prav. Zato sva si predvsem pomagali z medmrežjem in Zakonom o glasbenih šolah, pa tudi s svojimi lastnimi idejami in izkušnjami.

Edina stvar, ki naju je pri raziskovanju zmotila, je bila predvsem neveljavnost mnogih anket. Drugače sva bili z delom zelo zadovoljni, saj se tudi sami glasbeno izobražujeva in želeli sva izvedeti, koliko se izobražujejo najini vrstniki.

2 UVOD

2.1 OPREDELITEV RAZISKOVALNEGA PROBLEMA

Glasbena izobraženost je v našem času zelo vprašljiva. Veliko mladih se glasbeno ne izobražuje, zato naju je zanimalo, kakšen je odstotek tistih, ki se izobražujejo. Glasbeno izobraževanje obsega osnovno, srednjo in višjo stopnjo. Osnovna glasbena izobrazba se izvaja v osnovnih šolah, kjer lahko učenci obiskujejo tudi krožke in izbirne predmete, povezane z glasbo. V glasbeni šoli je pouk razdeljen na teoretični in praktični del, z različnimi instrumenti pa lahko učenci sodelujejo tudi v orkestrih.

Zaradi letošnjega sodelovanja naše šole s Češko v projektu Evropska vas sva želeli izvedeti, če se lahko naše glasbeno izobraževanje primerja s češkim.

2.2 HIPOTEZE RAZISKOVALNE NALOGE

Predvidevava, da se bo pri prvem vprašanju približno enako število učencev, tako čeških kot slovenskih, odločalo za odgovor, ki pravi, da pogrešajo več glasbene vzgoje v šoli. Prav tako meniva, da se največ učencev posveča pevskega zboru, zelo veliko tudi izbirnim predmetom, Orffovemu krožku bolj malo, nekaj pa se jih tudi združuje v glasbene skupine. Največ je seveda tistih, ki se glasbi sploh ne posvečajo. Zdi se nama, da na Češkem zbor ni tako priljubljen kot v Sloveniji in je Orffov krožek bolj zaželen. Meniva, da zbor obiskuje vsak deseti učenec, kot pa je bilo rečeno že pri prejšnjem vprašanju, zbor na Češkem ni tako priljubljen. Meniva, da učenci v pevskega zboru pojejo največkrat drugi glas, takoj za tem mu sledi prvi in nato tretji glas. Na Češkem bo po najinih predvidevanjih enako. Sklepava, da se mladi izobražujejo predvsem v glasbenih šolah, nekaj se jih verjetno izobražuje samih, nekaj pa jih tudi obiskuje privatne ure. Vsaj več kot polovica pa se jih glasbeno ne izobražuje. Za Češko predvidevava, da se jih več izobražuje samih, sledi glasbena šola in šele nato privatne ure. Vseeno pa se jih tudi tam več kot polovica glasbi ne posveča. Zdi se nama, da v Sloveniji mladi najraje igrajo kitaro in klavir, sledi flavta, nato tolkala, violina, saksofon, harmonika, proti koncu še trobenta in violončelo. Za češke anketirance meniva, da imajo podoben izbor kot mi. Prav tako sva mnenja, da več učencev raje obiskuje praktični kot teoretični pouk, v čemer se Čehi ne razlikujejo bistveno od nas. Predvidevava, da so učenci s svojimi učitelji v

glasbeni šoli zadovoljni, za Čehe ne pričakujeva bistvenih odstopanj. Slovenskim učencem po najinem mnenju najbolj vzbujajo pozitivna čustva do glasbe vzorniki, prijatelji in starši, predvsem pa sami sebi glasbo pričarajo v pozitivni luči. Za češke učence meniva, da si pozitivna čustva do glasbe večinoma vzbujajo sami. Zadnje, deseto vprašanje povprašuje o nadaljnem glasbenem izobraževanju. V Sloveniji se bo verjetno malo mladih odločilo za nadaljne izobraževanje. Čehi se bi po najinem mnenju raje nadalje glasbeno izobraževali, saj se nama zdi, da jih glasba bolj navdušuje.

2.3 RAZISKOVALNE METODE

Kot glavno raziskovalno metodo sva uporabili anketiranje. Po Celju sva razposlali 140 anket, na Češko pa čez 200 anket, nazaj sva prejeli 120 veljavnih anket iz Celja in vse ankete iz Češke, čeprav tudi te vse niso bile veljavne. Anketo so izpolnjevali mladi, stari med 12 in 15 let, ki obiskujejo 7., 8., ali 9. razred osnovne šole. Razpošiljali sva jih s pomočjo mentorice in učitelja, odgovornega za projekt Evropska vas. Anketa je vsebovala 10 vprašanj, ki so se nanašala na področje raziskovalne naloge. Vprašanja so bila zastavljena razumno in jasno. Bistvo vprašalnika je bilo, da sva od anketirancev izvedeli potrebne informacije, ki so nama omogočile nadaljnje raziskovanje. Največ sva si pomagali z medmrežjem in Zakonom o glasbenih šolah.

3 OSREDNJI DEL RAZISKOVALNI NALOGE

3.1 POTEK RAZISKOVALNEGA DELA

Najprej sva izdelali anketni vprašalnik. Z njim sva imeli polne roke dela, med čakanjem na rezultate anket sva se lotili teoretičnega dela, v katerega sva vključili Zakon o glasbenih šolah. Vzeli sva ga zelo resno in se vanj močno poglobili. Na medmrežju sva našli spisek vseh glasbenih šol v Sloveniji. Štetje nama je vzelo kar nekaj časa in končni sklep je bil, da jih je 53. Nato sva se odpravili v otroško knjižnico Miško Knjižko, ampak kmalu sva ugotovili, da tam ne bova našli uporabnih informacij. Za to sva vzeli pot pod nogo in odšli v knjižnico, namenjeno odraslim, kjer sva poiskali nekaj knjig o zgodovini glasbenega izobraževanja po celotni Evropi. Knjige sva pregledali, ampak niso nama preveč koristile, ker so bili podatki preveč izčrpani za najino temo, ki je zajemalo le Celje. Tik pred vrnitvijo prvih anket sva se lotili postavljanja hipotez, kar pa še zdaleč ni lahko delo. Sedaj sva ugotovili, da sva pri hipotezah kar dobro sklepali, ker se dobro ujemajo z rezultati. Ankete so se vrnile in na vrsti je bilo štetje. Ko sva začeli, sva imeli le 19 vrnjenih anket in delo se nama je zdelo lahko. Kmalu pa so se ankete namnožile in kar naenkrat sva imeli več kot 100 anket iz Celja, in več kot 200 anket iz Češke. Razdelili sva si delo in šteli...šteli....

Začeli sva z preračunavanjem v procente in velike težave sva imeli z neveljavnimi anketami, kajti včasih kdo ni obkrožil nobenega odgovora, včasih pa jih je kar več. Tako se pogosto procenti niso izšli, midve pa sva bili na robu obupa. Ampak z nekaj truda sva procente prilagodili najinim razmeram in začeli delati diagrame za prikaz rezultatov ankete. Ker sva imeli tudi češke ankete, ki sva jih uporabili za primerjavo, sva tudi za te naredili diagrame.

Zaradi velikega zanimanja za zasebno glasbeno izobraževanje sva opravili intervju z gospodom Zaveršnikom, ki vodi studio Zac, o njihovih metodah dela. Naredili sva tudi kratek vprašalnik, ki sva ga posredovali učiteljici teorije v glasbeni šoli. Oba sta nama bila v veliko pomoč. Sledili so zadnji popravki in odpravljanje slovničnih napak in navajanje literature. Ker nama knjige niso prišle prav, sva si pomagali največ z medmrežjem in anketami, lastnimi izkušnjami in idejami. Veliko sva spraševali, veliko novega se naučili, predvsem pa povzročali sive lase naši učiteljci glasbe, ki nama je veliko pomagala in vedno stala ob strani. Za vso njeno pomoč in potrpežljivost se ji prisrčno zahvaljujemo.

3.2 PREDSTAVITEV REZULTATOV

3.2.1 TEORETIČNI DEL RAZISKOVANJA

3.2.1.1 GLASBENE ŠOLE

SPLOŠNO O GLASBENIH ŠOLAH V SLOVENIJI

V Sloveniji je 53 glasbenih šol. V Celju je Glasbena šola Celje. V okolici Celja so: Glasbena šola »Risto Savin« v Žalcu, Glasbena šola Frana Koruna Koželjskega v Velenju in Glasbena šola skladateljev Ipavcev v Šentjurju. V slovenski glasbeni šoli so po zakonu sledeči cilji:

- odkrivanje in razvijanje glasbene in plesne nadarjenosti,
- sooblikovanje osebnosti in načrtno izboljševanje glasbene izobraženosti prebivalstva,
- doseganje ustreznega znanja in pridobivanje izkušenj za začetek delovanja v ljubiteljskih instrumentalnih ansamblih, orkestrih, pevskih zborih ter plesnih skupinah,
- pridobivanje znanja za nadaljnje glasbeno in plesno izobraževanje,
- omogočanje umetniškega doživljanja in izražanja,
- omogočanje osebostnega razvoja učencev v skladu z njihovimi sposobnostmi in zakonitostmi razvoja,
- vzgajanje za obče kulturne in civilizacijske vrednote, ki izvirajo iz evropske tradicije,
- vzgajanje za medsebojno strpnost, spoštovanje drugačnosti in sodelovanje z drugimi,
- skrb za prenos nacionalne in občečloveške dediščine in razvijanje nacionalne zavesti,
- vzgajanje za multikulturno družbo, hkrati pa razvijanje in ohranjanje lastne kulturne in naravne dediščine.

Obveznosti učencev so po zakonu 2 šolski uri pripravljalne ali osnovne stopnje ter 3 šolske ure na teden pri plesu.

PRAVICE IN DOLŽNOSTI UČENCEV

Učenec mora redno obiskovati pouk, vaje in nastope. Učencem glasbenih šol, ki so hkrati učenci osnovnih šol, dijaki, vajenci, ter študenti, se lahko prilagodi opravljanje obveznosti na način, ki ga določi minister. Med letom se učenec lahko izpiše iz šole le na podlagi pisne vloge staršev. Učenec, ki ne izpolnjuje svojih obveznosti, je lahko izključen iz glasbene šole. O izključitvi učenca odloča učiteljski zbor. Učenec je lahko izključen iz glasbene šole tudi, če ne plačuje določene vsote denarja, ki je za izobraževanje v glasbeni šoli obvezna. V tem primeru o izključitvi učenca odloča ravnatelj. O izključitvi iz šole se starši oziroma učenec lahko najkasneje v 3 dneh po izročitvi sklepa pritožijo na svet šole. Učenec je dolžan nastopati na nastopih, ki jih šola organizira v skladu z izobraževalnim programom. Če učenec nastopa tudi na drugih javnih nastopih, je dolžan o tem vnaprej obvestiti glasbeno šolo. Na glasbena in baletna oziroma plesna tekmovanja lahko šola prijavi učenca le v soglasju s starši.

PREVERJANJE, OCENJEVANJE ZNANJA TER NAPREDOVANJE

Znanje učencev se v glasbenih šolah preverja pri pouku in nastopih. Načini ocenjevanja v glasbeni šoli so opisni in številčni:

Predšolska stopnja	Opisno
Prvo obdobje nižje stopnje glasbene šole	Opisno in številčno
Drugo obdobje nižje stopnje glasbene šole	Številčno

Na nižji in višji stopnji glasbene šole se znanje učencev iz instrumenta, petja in plesa oziroma na višji stopnji iz teorije ocenjuje pri izpitu. Učenci opravljajo izpite praviloma ob koncu pouka. Učenci v plesni pripravnici napredujejo v naslednji razred ne glede na doseženo oceno, učenci nižje in višje stopnje plesnega programa napredujejo v naslednji razred, če so ob koncu šolskega leta pozitivno ocenjeni. Učenci v prvem obdobju glasbenega programa napredujejo v naslednji razred ne glede na dosežene ocene pri posameznem predmetu, v drugem obdobju nižje stopnje glasbene šole oziroma na nižji stopnji, če se ta ne deli na obdobja, učenci na višji stopnji glasbene šole pa napredujejo v naslednji razred pri

posameznem predmetu glasbenega programa, če so ob koncu šolskega leta pozitivno ocenjeni. Če učenčevega znanja ob koncu šolskega leta zaradi daljše opravičene odsotnosti, bolezni, preselitve ali zaradi drugih opravičljivih razlogov ni mogoče oceniti in njegovo znanje ne zadošča glede na predpisani učni načrt, lahko učenec v drugem obdobju nižje stopnje glasbene šole oziroma na nižji stopnji, če se ta ne deli na obdobja, ter učenec na višji stopnji glasbene šole izobraževanje podaljša za eno leto. Zelo nadarjeni učenci lahko hitreje napredujejo, končajo pa izobraževanje kot ostali, torej ko uspešno končajo nižjo oziroma višjo stopnjo glasbene šole. Učenci, ki so v drugem obdobju nižje stopnje glasbene šole oziroma na nižji stopnji, če se ta ne deli na obdobja, ob koncu pouka v šolskem letu negativno ocenjeni iz predmeta nauk o glasbi na višji stopnji glasbene šole, do konca šolskega leta opravljajo popravni izpit. Popravni izpit lahko opravlja učenec le enkrat v posameznem šolskem letu oziroma le enkrat v istem obdobju ali na isti stopnji. Če učenec popravnega izpita ne opravi uspešno, ponavlja razred nauka o glasbi. Pri instrumentu, petju in plesu pa se popravnega izpita ne opravlja.

PROGRAM IN ORGANIZACIJA DELA

Program predšolske glasbene vzgoje traja 1 leto, program glasbene pripravnice traja 1 leto, program plesne pripravnice pa 3 leta. Glasbeni program traja 4, 6 oziroma 8 let, plesni program pa traja 4 oziroma 6 let. Predmeti izobraževalnega programa:

1. orkestrski instrumenti in petje:
 - godala: violina, viola, violončelo, kontrabas,
 - pihala: flavta, oboa, klarinet, saksofon, fagot,
 - trobila: rog, trobenta, pozavna, tuba in druga trobila,
 - tolkala,
 - petje;
2. drugi instrumenti:
 - instrumenti s tipkami: klavir, orgle in harmonika,
 - brenkala: kitara, harfa,
 - kljunasta flavta;
3. ples: balet, sodobni ples;
4. komorno-ansambelska igra;
5. orkester: godalni, pihalni, harmonikarski, simfonični;

6. nauk o glasbi in solfeggio;
7. predšolska glasbena vzgoja, glasbena in plesna pripravnica;
8. ljudska glasbila: citre, tamburice, diatonična harmonika.

Izobraževanje v glasbenih šolah se deli na predšolsko, pripravljalno, nižjo in višjo stopnjo. Nižja stopnja glasbene šole se, če tako določa glasbeni program, deli na prvo vzgojno-izobraževalno obdobje, ki traja 2 leti, in drugo vzgojno-izobraževalno obdobje, ki traja 4 leta. Pouk instrumentov in petja poteka individualno, pouk drugih predmetov pa skupinsko.

NADALJNJE GLASBENO IZOBRAŽEVANJE

V Sloveniji se lahko tudi nadaljnjo izobražujemo. Poznamo srednje in visoke glasbene šole. Iz glasbene smeri lahko naredimo magisterij ali doktorat. Po dokončani izobrazbi lahko postanemo predvsem učitelji na glasbeni šoli. Poučujemo lahko teoretični ali praktični del.

Srednja glasbena in baletna šola Ljubljana

Srednja glasbena in baletna šola Ljubljana je srednješolska ustanova, kjer dijaki prejemajo glasbeno izobrazbo na srednji stopnji. Šola se nahaja na Vegovi ulici 7, Ljubljana. V sistemu slovenskega glasbenega šolstva se nižja stopnja glasbene izobrazbe zaključí s 6. letnikom glasbene šole, srednja stopnja pa s 4. letnikom in maturo na srednji glasbeni šoli. Višja oziroma visoka stopnja glasbene izobrazbe se izvaja na Akademiji za glasbo v Ljubljani. V spomin na slovenskega skladatelja, dirigenta in pedagoga Lucijana Marije Škerjanca, se od leta 1995 podeljujejo Škerjančeve nagrade. Pred zgradbo so ob Vegovi ulici kipi slovenskih skladateljev oziroma skladateljcev, ki so delovali v Sloveniji.

Slika 1: Srednja glasbena in baletna šola v Ljubljani

Srednja glasbena in baletna šola Maribor

Srednja glasbena in baletna šola Maribor je srednješolska ustanova. Sedež šole je na Mladinski ulici 12, Maribor.

Akademija za glasbo v Ljubljani

Akademija za glasbo v Ljubljani je kot visokošolska glasbena ustanova edina glasbena akademija v Sloveniji. Kot ena izmed treh umetniških akademij je članica Univerze v Ljubljani. Na tej ustanovi se je poklicno izšolala večina slovenskih glasbenikov - instrumentalistov, dirigentov, skladateljev in glasbenih pedagogov. Do osamosvojitve Republike Slovenije se je na njej izšolalo tudi veliko glasbenikov bivših jugoslovanskih republik. Nahaja se v Stiškem dvorcu v Ljubljani, Stari trg 34.

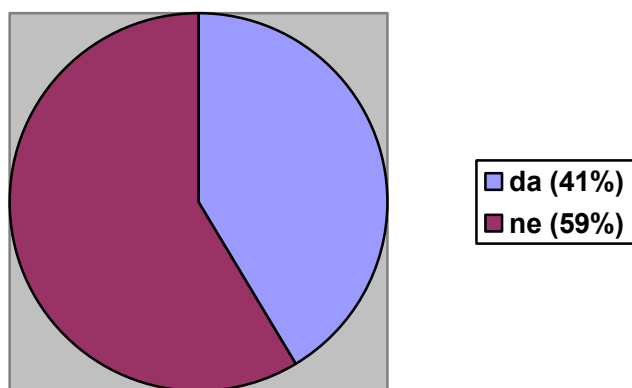

Slika 2: Akademija za glasbo v Ljubljani

3.2.2 PRAKTIČNI DEL RAZISKOVALNE NALOGE

Rezultati anketnih vprašalnikov in njihova analiza, ter primerjava z analizo čeških anket:

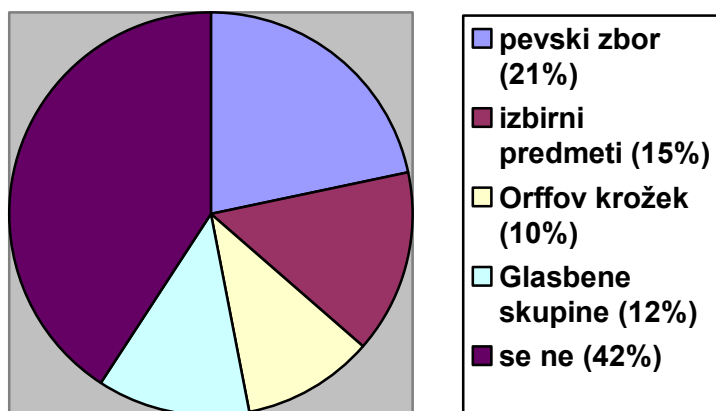
1. Ali pogrešaš več glasbene vzgoje v šoli?

Graf 1: Želja po večji količini ur glasbe v šoli

S tem vprašanjem sva skušali izvedeti, kako se mladi sploh navdušujejo nad glasbeno vzgojo kot obveznim šolskim predmetom. Ugotovili sva, da jih kar nekaj, vendar še vedno več kot polovica, ni zainteresirana zanjo; 59 % anketirancev namreč meni, da je glasbenega pouka v šoli dovolj.

2. Katerim dodatnim glasbenim dejavnostim se posvečaš?

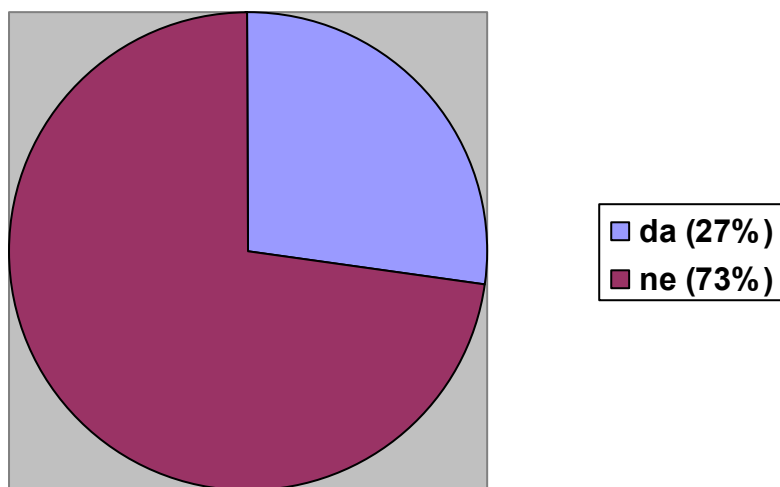

Graf 2: Dodatne dejavnosti učencev

Na to vprašanje so po večini odgovarjali, da se glasbeno sploh ne izobražujejo. Tako sva tudi predvidevali. Vseeno pa jih proti najinim pričakovanjem veliko obiskuje Orffov krožek. Za pevski zbor sva predvideli večje število mladih. Preko tega vprašanja sva tudi ugotovili, da se že veliko mladih glasbeno usmerja po svoje, igrajo svojo glasbo, prepevajo »komade«, ki so jim všeč, in podobno. Tako ustvarjajo svoje skupine.

Preko tega vprašanja pa sva tudi ugotovili, da imajo verjetno mladi dovolj glasbenega pouka v šoli tudi zaradi izbirnih predmetov, ki jih obiskuje kar nekaj anketirancev.

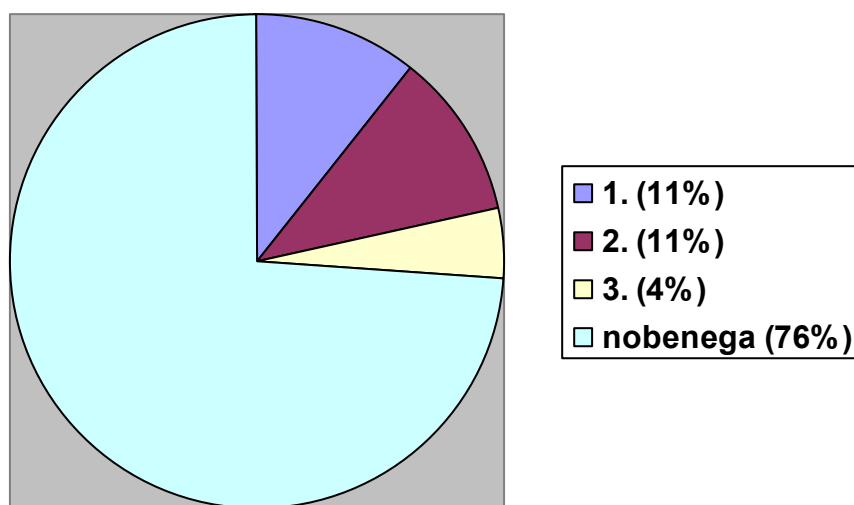
3. Obiskuješ pevski zbor?

Graf 3: Obiskovanje pevskega zbora

Zanimivo, da se za odgovor, ki pravi, da obiskuje anketiranec pevski zbor, ni odločalo več anketirancev, zato sva bili zelo presenečeni nad rezultatom anketnega vprašanja. Iz diagrama lahko razberemo, da skoraj tri četrtine mladih sploh ne obiskuje pevskega zbora.

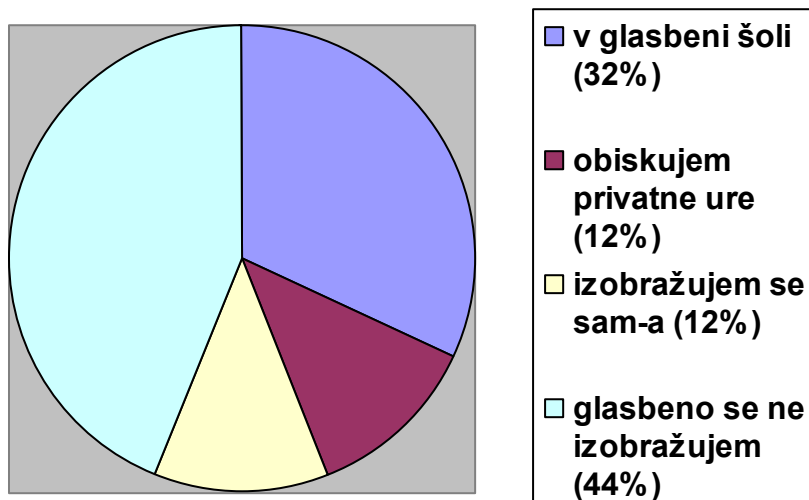
4. Kateri glas poješ?

Graf 4: Kateri glas pojejo pevci

Predvidevali sva, da se bo večina odločila, da ne poje nobenega glasu, saj sploh ne obiskujejo pevskega zbora. Presenečeni sva bili nad številom odgovorov za prvi glas, saj sva sklepali, da bo večina mladih, ki obiskujejo pevski zbor, izbrala odgovor, ki predstavlja drugi glas. Kot lahko vidimo, pa je najmanj anketirancev odgovorilo z odgovorom, ki nam pove, da anketiranec prepeva v pevskem zboru tretji glas.

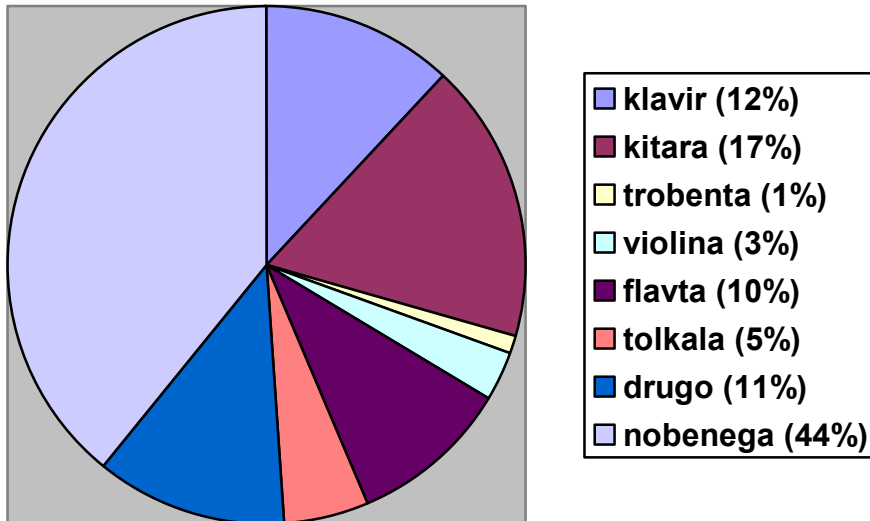
5. Kje se glasbeno izobražuješ?

Graf 5: Kje se učenci glasbeno izobražujejo

Kot lahko opazimo, se skoraj polovica anketirancev glasbeno izobražuje, vendar jih nekaj ne obiskuje glasbene šole ali privatnih ur, pač pa se kar sami. Skoraj polovica še vedno nima stikov z izobraževanjem v povezavi z glasbo, več kot četrtnina pa obiskuje glasbeno šolo. Privatne ure obiskuje le majhna količina anketirancev.

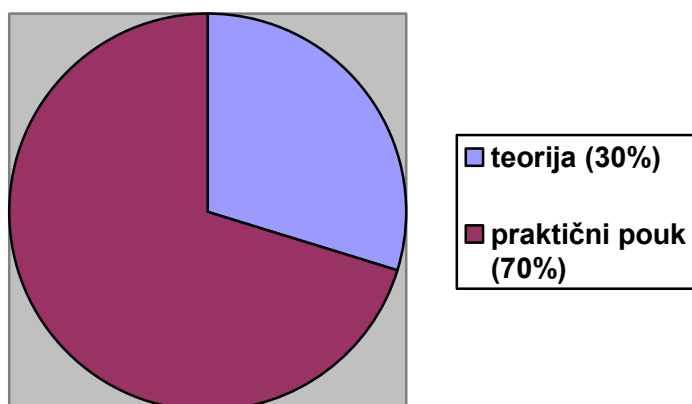
6. Kateri instrument igraš?

Graf 6: Katere instrumente igrajo učenci

Pričakovano število odgovorov je bilo za: nobenega, klavir in kitaro. Presenetilo naju je majhno število odgovorov za trobento, violino, medtem ko še zdaleč nisva predvidevali, da bo pod drugo tako veliko odgovorov; harmonika, saksofon, klaviatura. Nekdo je celo napisal, da igra orglice.

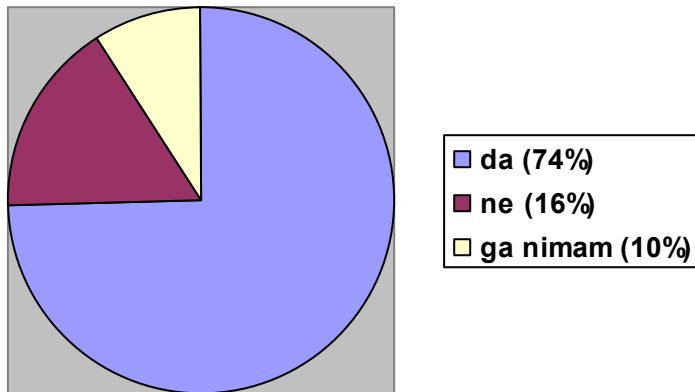
7. Ali raje obiskuješ teorijo ali praktični pouk?

Graf 7: Priljubljenost teorije in praktičnega pouka

Rezultat je zelo pričakovan, saj se po večini učenci ne odločajo glasbeno se izobraževati zaradi teorije, pač pa zato, ker si želijo igrati določen instrument.

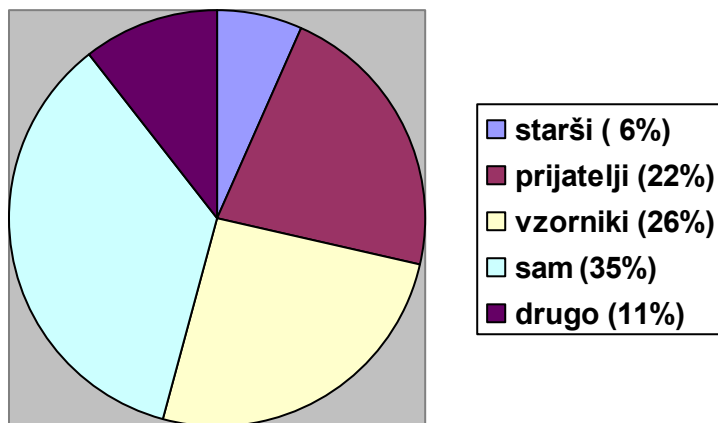
8. Si zadovoljen/zadovoljna s svojim učiteljem v glasbeni šoli?

Graf 8: Zadovoljstvo učencev z učiteljem v glasbeni šoli

Učenci glasbene šole so po večini zadovoljni s svojim učiteljem, le nekaj jih je namreč v anketi obkrožilo odgovor, ki pravi, da s svojim učiteljem v glasbeni šoli niso zadovoljni. Nisva raziskovali, kaj so mislili učenci glasbene šole z odgovorom, da učitelja sploh nimajo (obiskovanje glasbene šole brez učitelja je nemogoče).

9. Kdo ti je ali ti še najbolj vzbuja pozitivna čustva do glasbe?

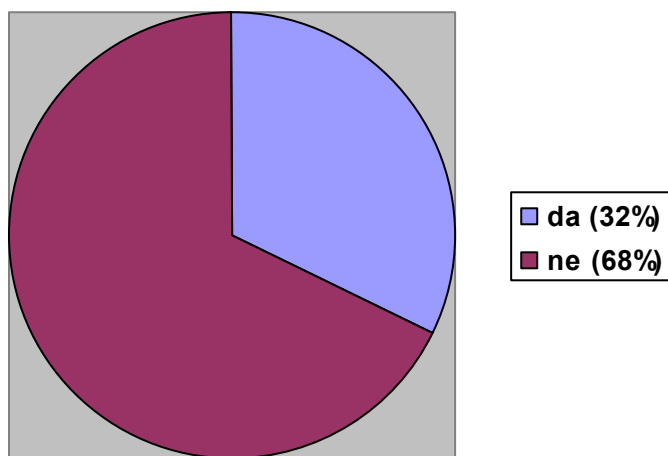

Graf 9: Vpliv na pozitivna čustva do glasbe

Večina se je odločila, da se sami navdušujejo nad glasbo, kmalu pa sledijo vzorniki, kasneje pridejo še prijatelji in ostalo, starši pa so na zadnjem mestu.

Predvidevali sva malo več odgovorov, da pozitivna čustva do glasbe vzbujajo starši, saj sva gledali z vidika, da je malemu otroku po večini vseeno, kaj se dogaja zunaj domačega okolja in imajo za vzornike starše, torej so za vpis v glasbeno šolo večkrat odgovorni starši. Predvsem v glasbeni šoli se čut za glasbo tudi razvija.

10. Se želiš nadaljno glasbeno izobraževati?

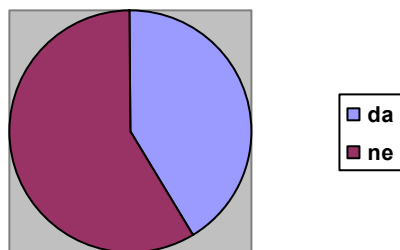

Graf 10: Želja po nadaljnem glasbenem izobraževanju

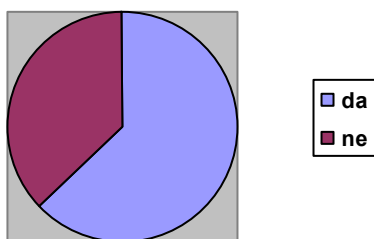
Večina mladih se ne želi glasbeno nadalje izobraževati, vendar je kar zajetna količina odgovorov »da«, kar nam pove, da bosta srednja glasbena šola in glasbena gimnazija imeli kar veliko dela pri sprejemnih izpitih.

PRIMERJAVA REZULTATOV S ČEŠKO

1. Ali pogrešaš več glasbene vzgoje v šoli?

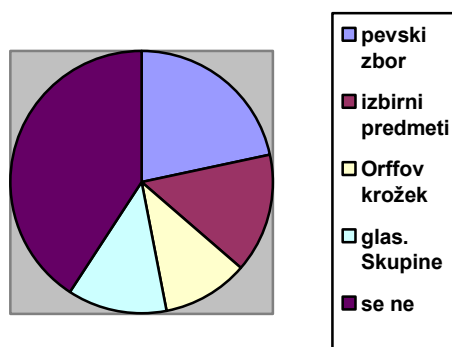
Graf 11: Želja po večji količini ur glasbe v šoli v Sloveniji

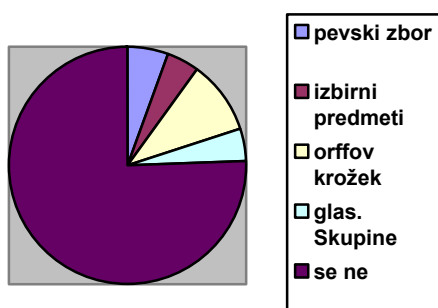
Graf 12: Želja po večji količini ur glasbe v šoli na Češkem

S pomočjo tega vprašanja nama je postalo jasno, da imajo češki učenci raje glasbeno vzgojo v šoli kot pa slovenski.

2. Katerim dodatnim glasbenim dejavnostim se posvečaš?

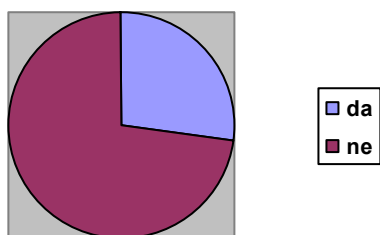
Graf 13: Dodatne dejavnosti učencev v Sloveniji

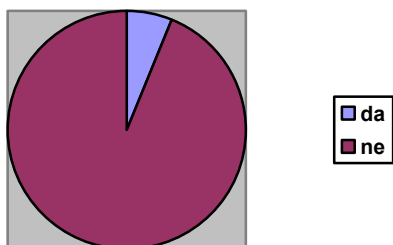
Graf 14: Dodatne dejavnosti učencev na Češkem

Glede na to, da si češki učenci želijo več glasbene vzgoje v šoli, je zanimivo, da se ne posvečajo toliko stranskim glasbenim dejavnostim.

3. Obiskuješ pevski zbor?

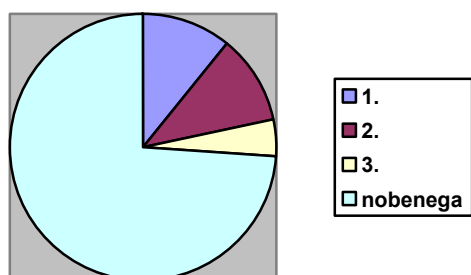
Graf 15: Obiskovanje pevskega zbora v Sloveniji

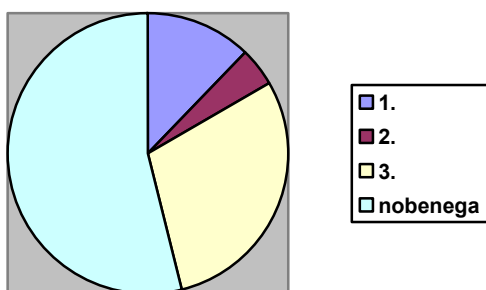
Graf 16: Obiskovanje pevskega zbora na Češkem

To dokazuje že prejšnje vprašanje; otroci se ne posvečajo glasbenim dejavnostim in s tem tudi ne obiskujejo zbora, kar pa je pri nas kar popularno.

4. Kateri glas poješ?

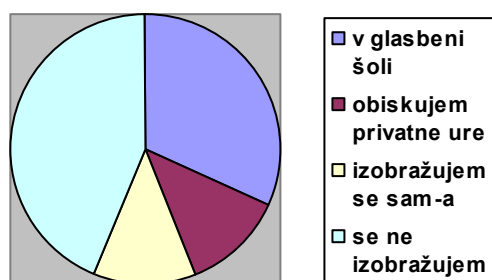
Graf 17: Kateri glas pojejo pevci v Sloveniji

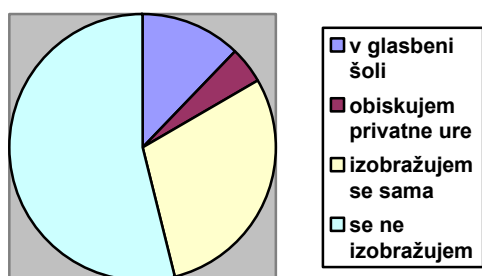
Graf 18: Kateri glas pojejo pevci na Češkem

Čeprav še vedno veliko število učencev poje prvi glas, ga na Češkem bistveno več poje tretjega.

5. Kje se glasbeno izobražuješ?

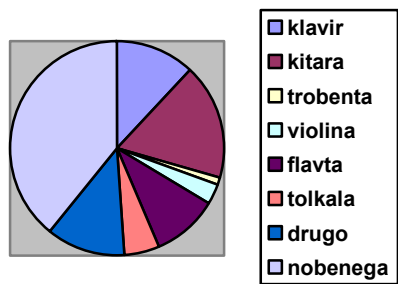
Graf 19: Kje se učenci glasbeno izobražujejo v Sloveniji

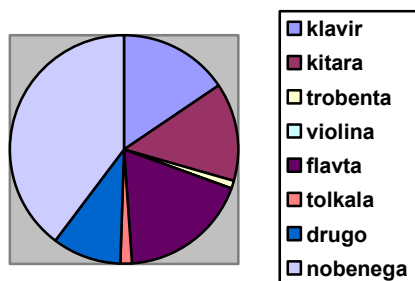
Graf 20: Kje se učenci glasbeno izobražujejo na Češkem

Več kot v Sloveniji se na Češkem anketirancev sploh ne izobražuje, veliko več pa se jih v primerjavi z nami glasbeno izobražuje kar samih.

6. Kateri instrument igraš?

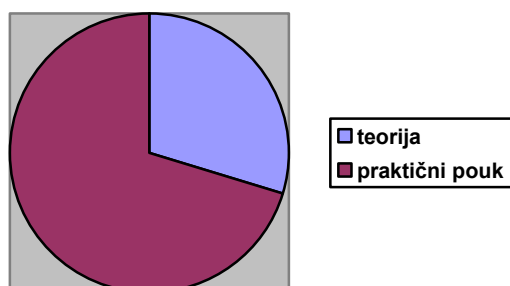
Graf 21: Katere instrumente igrajo učenci v Sloveniji

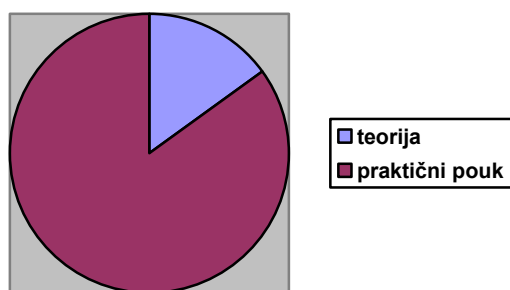
Graf 22: Katere instrumente igrajo učenci na Češkem

Rezultati so zelo podobni. Največ jih ne igra nobenega instrumenta, veliko jih igra klavir in kitaro, več kot pri nas pa jih igra flavto. Potrebno je omeniti, da nihče od anketirancev s Češke ne igra violine.

7. Ali raje obiskuješ teorijo ali praktični pouk?

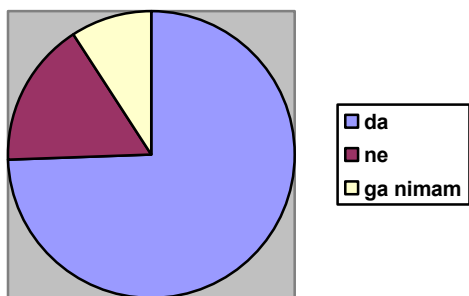
Graf 23: Priljubljenost teorije in praktičnega pouka v Sloveniji

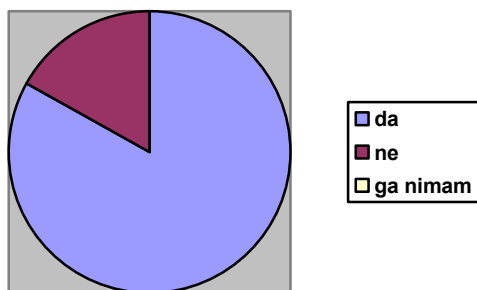
Graf 24: Priljubljenost teorije in praktičnega pouka na Češkem

Na Češkem imajo raje praktični pouk, pri tem se bistveno ne razlikujejo od nas.

8. Si zadovoljen/zadovoljna s svojim učiteljem v glasbeni šoli?

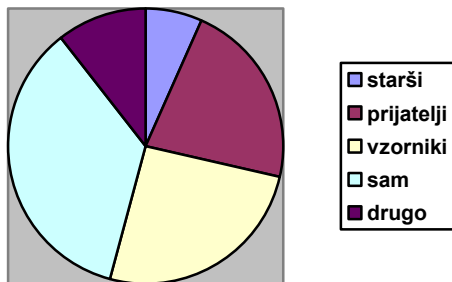
Graf 25: Zadovoljstvo učencev z učiteljem v glasbeni šoli v Sloveniji

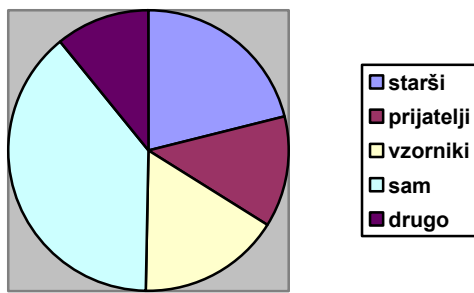
Graf 26: Zadovoljstvo učencev z učiteljem v glasbeni šoli na Češkem

Zgleda, da so anketiranci s Češke to vprašanje razumeli drugače, kot je bilo mišljeno. Tako so tisti, ki ne obiskujejo glasbene šole, vprašanje izpustili.

9. Kdo ti je ali ti še najbolj vzbuja pozitivna čustva do glasbe?

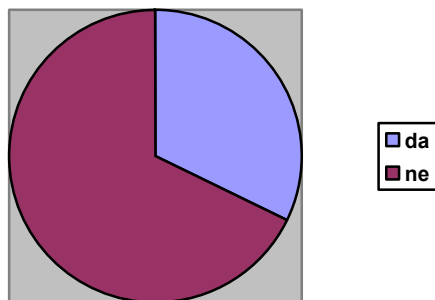
Graf 27: Vpliv na pozitivna čustva do glasbe v Sloveniji

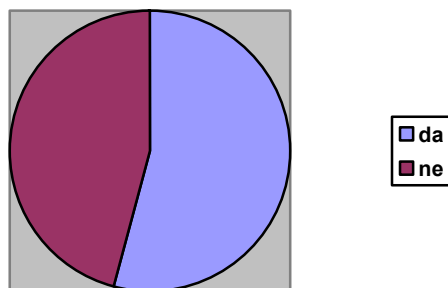
Graf 28: Vpliv na pozitivna čustva do glasbe na Češkem

Odgovori so si podobni, vendar pa zglada, da imajo na Češkem večji vpliv na otroke starši. Zelo veliko se jih je odločalo za odgovor, da so se navdušili nad glasbo sami.

10. Se želiš nadalje glasbeno izobraževati?

Graf 29: Želja po nadaljnem glasbenem izobraževanju v Sloveniji

Graf 30: Želja po nadaljnem glasbenem izobraževanju na Češkem

Ugotovimo, da se jih je veliko več odločilo za odgovor, ki pravi, da se želijo anketiranci nadalje glasbeno izobraževati na Češkem, kar pa za Slovenijo ne drži, saj se jih je le malo več kot četrtnina odločila za pritrdilni odgovor.

4 ZAKLJUČEK

Ko nas je v začetku leta učiteljica glasbe seznanila s tem, da lahko pripravimo svojo raziskovalno nalogo na področju glasbe, sva se nad idejo takoj navdušili. Skupaj smo izbrale temo z naslovom "Glasbena izobraženost mladih v Celju", ker se nam je zdela zanimiva in jo nismo še nikjer zasledile. Zagon v knjige seveda ni izgledala preveč težka naloga, ampak kmalu sva odkrili, da so podatki preobsežni, saj so vse knjige, ki so bile napisane za glasbeno izobraženost, opisovale celotno Evropo. Tako sva se osredotočili na lastne izkušnje in vire na medmrežju, predvsem pa na ugotovitve lastne ankete. Postavljene hipoteze sva v večini potrdili. Presenetilo pa naju je predvsem to, da se le majhen odstotek mladih res posveča glasbi. Največ se jih navdušuje nad igranjem instrumentov, nekaj jih celo ustanavlja lastne skupine. Večina je zadovoljna s svojimi učitelji, kot po pričakovanjih pa jih veliko ne mara teoretičnega dela pouka. Anketo z isto vsebino sva posredovali sovrstnikom na Češko, rezultati pa so bili podobni kot v našem kraju.

Odločili sva se, da bova tudi naslednje leto sodelovali pri kakšnem podobnem projektu. Seveda bova spremenili določene pristope. Neveljavne ankete so nama povzročale ogromno težav. Zagotovo je bila to za naju nepozabna izkušnja in priporočali bi ju vsakomur, saj te raziskovanje pripelje do novih podatkov in novih idej. Porajala so se nama nova vprašanja: vse od tega, kateri instrumenti so najbolj iskani, ali natančno opisanih razlik med glasbeno šolo in privatnim poučevanjem.

Uživali sva in si pri delu pridobili marsikatero novo izkušnjo. Zato priporočava vsem, ki so vsaj malo radovedni, da se lotijo podobnega raziskovanja. Kot namig bodočim raziskovalcem pa le to, da na tem področju še zdaleč nisva prišli do vseh odgovorov in bi bilo gotovo zanimivo izvedeti še kaj več. Do naslednjega leta bova pazljivo spremljali dogajanje okoli sebe za nov naslov, ki vas bo vse spravil ob pamet.

5 VIRI IN LITERATURA

http://sl.wikipedia.org/wiki/Akademija_za_glasbo_v_Ljubljani

http://sl.wikipedia.org/wiki/Srednja_glasbena_in_baletna_%C5%A1ola_Maribor

http://sl.wikipedia.org/wiki/Srednja_glasbena_in_baletna_%C5%A1ola_Ljubljana

<http://www.mss.gov.si/?id=189>

<http://www.sviz.si/?page=si/predpisi/zakon18>

Antus – Zbirka zakonov o vzgoji in izobraževanju, Zakon o glasbenih šolah

6 PRILOGE

6.1 ANKETNI VPRAŠALNIK

A. ANKETNI VPRAŠALNIK V SLOVENSKEM JEZIKU

Spoštovani!

Sva Iza in Anja, učenki 8.c razreda III. OŠ Celje. Opravili bova raziskovalno nalogo s področja glasbene izobraženosti osnovnošolcev. Prosiva, da nama pomagate, in sicer z izpolnjevanjem anketnega vprašalnika, ki je pred vami. Anketa je anonimna, zato pričakujemo resnične odgovore. Že vnaprej se vam zahvaljujemo za sodelovanje.

Spol: M Ž

Starost: ____ let

1. Ali pogrešaš več glasbene vzgoje v šoli?

- a) da
- b) ne

2. Katerim dodatnim glasbenim dejavnostim se posvečaš?

- a) pevski zbor
- b) izbirni predmeti (ansambelska igra, glasbeni projekt, glasbeni projekt)
- c) Orffov krožek
- d) glasbene skupine (bendi)
- e) se ne posvečam dodatnim glasbenim dejavnostim

3. Obiskuješ pevski zbor?

- a) da
- b) ne

4. Kateri glas poješ?

- a) 1.
- b) 2.
- c) 3.
- d) nobenega

5. Kje se glasbeno izobražuješ?

- a) v glasbeni šoli
- b) obiskujem privatne ure
- c) izobražujem se sam-a
- d) glasbeno se ne izobražujem

6. Kateri instrument igraš?

- a) klavir
- b) kitara
- c) trobenta
- d) violina
- e) flavta
- f) tolkala
- g) drugo: _____
- h) nobenega

7. Ali raje obiskuješ teorijo ali praktični pouk?

- a) teorijo
- b) praktični pouk

8. Si zadovoljen s svojim učiteljem v glasbeni šoli?

- a) da
- b) ne
- c) ga nimam

9. Kdo ti je ali ti še najbolj vzbuja pozitivna čustva do glasbe?

- a) starši
- b) prijatelji
- c) vzorniki
- d) sam
- e) drugo: _____

10. Se želiš nadalje glasbeno izobraževati?

- a) da
- b) ne

Zahvaljujeva se Vam za sodelovanje.

B. ANKETNI VPRAŠALNIK V ČEŠKEM JEZIKU

Ahoj kamarádi,

jsme Iza a Anja, žákyně osmé třídy III. ZŠ v Celje ze Slovinska. Děláme průzkum v oblasti hudebního vzdělání žáků základních škol. Prosíme vás o vyplnění dotazníků. Naše anketa je anonymní. Předem vám děkujeme za spolupráci.

Pohlaví: chlapec / dívka

Věk:

1. Uvítal bys více hodin hudební výchovy na základní škole?

- a) ano
- b) ne

2. Máš ještě další hudební aktivity?

- a) pěvecký sbor,
- b) zájmová umělecká škola
- c) hudební kroužek
- d) hudební skupina
- e) nemám žádné jiné hudební aktivity

3. Zpíváš ve školním pěveckém sboru?

- a) ano
- b) ne

4. Který zpíváš hlas?

- a) první
- b) druhý
- c) třetí
- d) žádný

5. Kde se hudebně vzděláváš?

- a) v hudební škole
- b) mám soukromé hodiny (lekce)
- c) vzdělávám se sám / sama
- d) hudebně se nevzdělávám

6. Na který hudební nástroj hraješ?

- a) klavír
- b) kytara
- c) trubka
- d) viola
- e) flétna
- f) bicí
- g) jiné
- h) žádný

7. Co máš v hudební výchově raději?

- a) teorii
- b) praktické vyučování

8. Jsi spokojen(a) se svým učitelem v hudební výchovy?

- a) ano
- b) ne

9. Kdo v tobě nejvíc podporoval pozitivní vztah k hudbě?

a) rodiče

b) přátelé

c) někdo, kdo je tvým vzorem

d) sám

e) někdo jiný.....

10. Chceš pokračovat dále v hudebním vzdělávání?

a) ano

b) ne

6.2 INTERVJUJA

I. ZASEBNA GLASBENA ŠOLA STUDIO ZAC

1. *Lepo pozdravljeni, g. Zaveršnik. Želiva vam zastaviti nekaj vprašanj o delovanju vaše zasebne glasbene šole. Koliko učencev obiskuje studio Zac?*

Naš studio obiskuje okoli 100 učencev.

2. *Katere starosti so vaši učenci?*

Pri nas se izobražujejo učenci od 6 let naprej, lahko tudi do sto.

3. *Katere instrumente imate na voljo?*

Vse po želji učencev.

4. *Koliko je učiteljev?*

V bistvu sem učitelj tukaj jaz, imamo pa še nekaj mlajših, ki se učijo voditi ure in se še sami izobražujejo.

5. *Imate teorijo in prakso?*

Pri nas delamo bolj vse v praksi, zraven pa se učenci naučijo še minimalno potrebno teorijo za igranje.

6. *Kje vse ste razširjeni po Sloveniji?*

Studio deluje v Celju, Vojniku, Novi Cerkvi in Šmartnem v Rožni dolini.

7. *S koliko prostori razpolagate?*

Tukaj v Celju imamo lastne prostore, v Vojniku, Novi Cerkvi in Šmartnem pa gostujemo na osnovnih šolah.

8. *Kakšen je potek pouka?*

Potek pouka je podoben kot v glasbeni šoli, vendar je ura bolj sproščena.

9. *Koliko ur tedensko imate vaje?*

Vaje imamo enkrat tedensko.

10. *Kako pa je z izpiti? So enako priznani kot opravljeni izpiti v glasbeni šoli?*

Da, vsi izpiti za klasične instrumente so normalno priznani, razen za klaviaturo oziroma sintetizator.

11. *Kakšne pa so vaše prednosti oz. pomanjkljivosti v primerjavi z glasbeno šolo?*

Naše prednosti so predvsem v tem, da bolj upoštevamo želje učencev, stvari se počnejo bolj prostovoljno in pouk je bolj sproščen.

Zahvaljujete se vam za vaš čas in vam želiva še veliko uspehov pri vašem delu.

II. JAVNA GLASBENA ŠOLA CELJE

1. Lepo pozdravljeni, gospa Natalija Žvižej. Ker pripravljate raziskovalno nalogo o glasbeni izobraženosti celjskih osnovnošolcev, bi vam želeli postaviti nekaj vprašanj.

Koliko učencev obiskuje glasbeno šolo v Celju?

Okrog 600 učencev, ki so stari od pet do štirinajst let.

2. Katere instrumente lahko igrajo učenci v glasbeni šoli?

Klavir, kitaro, klarinet, oboo, fagot, saksofon, rog, pozavno, trobento, tubo, bariton, harfe, orgle, violino, violo, violončelo, kontrabas, flavto, harmoniko, petje.

3. Po katerem instrumentu učenci največ povprašujejo med instrumenti, ki so na voljo?

Največje zanimanje je za učenje klavirja.

4. Ali bodoči učenci vprašujejo tudi po kakšnem takšnem instrumentu, ki ni na voljo?

Na naši glasbeni šoli so bodočim učencem na voljo vsi instrumenti, tako da lahko izobrazimo različne instrumentaliste.

5. Pri vas poteka pouk tudi na srednji stopnji. Kako je organiziran?

Učenci na srednji stopnji imajo dodatne ure stranskega predmeta, torej instrument, solfeggio, zgodovino glasbe in orkestralno igro.

6. Zanima naju še nekaj čisto tehničnih podatkov. Koliko učilnic je na Glasbeni šoli Celje?

Na šoli je 40 učilnic.

7. Koliko učiteljev poučuje na šoli?

Na osnovni stopnji je 71 učiteljev, če štejemo tako redno zaposlene kot pogodbene delavce, na srednji stopnji pa 33 učiteljev.

8. Ali celoten pouk poteka na eni lokaciji?

Na osnovni stopnji ves pouk poteka v matični stavbi, srednja šola ima glasbene predmete na glasbeni šoli, splošne pa na 1. gimnaziji Celje.

9. Ali ponuja javno glasbeno šolstvo katere prednosti pred zasebnim glasbenim izobraževanjem?

Po normativih in standardih je glavna prednost javnih glasbenih šol ta, da so skupine pri skupinskem pouku številčnejše, kar pomeni dodatno motivacijo in zdravo tekmovalnost za otroke.

Hvala za odgovore in veliko veselja ter uspeha pri nadaljnjem delu vam želimo.